

**MINISTARSTVO KULTURE**

**IZVJEŠTAJ  
O REALIZACIJI AKCIONOG PLANA ZA SPROVOĐENJE  
NACIONALNOG PROGRAMA RAZVOJA KULTURE U 2012. GODINI**

**Cetinje, decembar 2012. godine**

## SADRŽAJ

<b>I UVOD .....</b>	<b>3</b>
<b>II CILJ IZVJEŠTAJA .....</b>	<b>3</b>
<b>III PEGLED AKTIVNOSTI .....</b>	<b>3</b>
1. Jačanje pravne i institucionalne infrastrukture.....	4
2. Ravnomjeran razvoj kulture.....	6
3. Stabilni izvori prihoda.....	6
4. Jačanje kadrovskih kapaciteta.....	7
5. Valorizacija i revalorizacija kulturnih dobara i osiguranje efikasne primjene integralne zaštite kulturne baštine.....	8
6. Decentralizacija upravljanja i finansiranja.....	9
7. Promocija kulture.....	9
8. Jedinствена база података у култури.....	10
9. Међународна сарадња.....	10
<b>IV OCJENA STANJA .....</b>	<b>12</b>

## **I UVOD**

Vlada Crne Gore je na sjednici od 24.03.2011. godine, na prijedlog Ministarstva kulture, razmotrila i usvojila Nacionalni program razvoja kulture 2011-2015 sa Akcionim planom za 2011.

Nacionalni program razvoja kulture 2011. – 2015. godine (u daljem tekstu: Nacionalni program) predstavlja prvu dugoročnu projekciju cjelovite reforme u kulturi Crne Gore. Pravni osnov za donošenje ovog dokumenta sadržan je u članu 8 Zakona o kulturi („Službeni list Crne Gore“, broj 49/08 i 38/12). Njime se utvrđuje stanje, prioriteti, mjere i aktivnosti za: inoviranje pravnog i reformu institucionalnog okvira; zaštitu i korišćenje kulturnih dobara; zaštitu crnogorskih kulturnih vrijednosti van Crne Gore; unapređenje kulturno-umjetničkog stvaralaštva i produkcije; jačanje kadrovskih kapaciteta; naučno-istraživački rad; amaterizam; uspostavljanje međuresorne saradnje; razvijanje preduzetništva u kulturi; međunarodnu saradnju i druga pitanja od značaja za konzistentan i kontinuiran razvoj kulture.

Prioriteti, mjere i aktivnosti predviđeni za sprovođenje u jednoj godini, utvrđuju se godišnjim Akcionim planom, koji usvaja Vlada. Takođe, Ministarstvo kulture je u obavezi da na kraju svake poslovne godine Vladi podnese izvještaj o realizovanim aktivnostima.

## **II CILJ IZVJEŠTAJA**

Cilj ovog Izvještaja je da prikaže:

- pregled realizovanih aktivnosti utvrđenih Akcionim planom za implementaciju Nacionalnog programa u 2012. godini;
- razloge zbog kojih određene aktivnosti nijesu realizovane;
- ocjenu stanja implementacije utvrđenih mjera i aktivnosti u 2012.godini.

## **III PREGLED AKTIVNOSTI UTVRĐENIH AKCIONIM PLANOM ZA 2012. GODINU**

Mjere i aktivnosti, utvrđene Akcionim planom za implementaciju Nacionalnog programa u 2012. godini, bile su u funkciji ostvarivanja projektovanih strateških ciljeva, kojima se obezbjeđuje razvoj kulture u jednogodišnjem planskom periodu kroz:

1. Jačanje pravne i institucionalne infrastrukture
2. Ravnomjieran razvoj kulture
3. Stabilni izvori prihoda
4. Jačanje kadrovskih kapaciteta
5. Valorizacija i revalorizacija kulturnih dobara i osiguranje efikasne primjene integralne zaštite kulturne baštine
6. Decentralizacija upravljanja i finansiranja
7. Promocija kulture
8. Jedinствена baza podataka u kulturi
9. Međunarodna saradnja
10. Monitoring i evaluacija

Detaljan pregled realizovanih i nerealizovanih aktivnosti u 2012.godini, prikazan je u posebnom dokumentu (Akcionom planu za implementaciju Nacionalnog programa u 2012. godini), koji je sastavni dio ovog izvještaja.

## ***1. JAČANJE PRAVNE I INSTITUCIONALNE INFRASTRUKTURE***

Jačanje pravne i institucionalne infrastrukture u 2012. godini obezbijedeno je kroz zakonodavne, regulatorne i institucionalne reforme, odnosno donošenje novih zakona, podzakonskih akata, reorganizaciji javnih ustanova kulture i osnivanju novih institucija.

### *1.1. Zakonodavne reforme*

U okviru zakonodavne reforme Ministarstvo kulture je u 2012 godini pripremiло:

- Zakon o izdavačkoj djelatnosti (objavljen u Sl. listu CG br. 30/12 od 08.06.2012.)
- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o kulturi (objavljen u Sl. listu CG br. 38/12 od 19.07.2012.).

Radi cjelovite implementacija zakona koji se sprovode u oblasti kulturno-umjetničkog stvaralaštva, neophodno je donijeti jedan broj podzakonskih akata na osnovu Zakona o kulturi, Zakona o izdavačkoj djelatnosti i Zakona o kinematografiji, kojima će se obezbijediti veće uživanje prava i ispunjavanje obaveza iz navedenih zakona. U tom kontekstu u 2012. godini pripremljeni su i predati Sekretarijatu za zakonodavstvo, sljedeći pravilnici:

- Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja Registra samostalnih umjetnika i samostalnih stručnjaka u kulturi;
- Pravilnik o uslovima, kriterijumima i načinu korišćenja sredstava za otkup knjiga;
- Pravilnik o kriterijumima i uslovima za naknadu troškova umjetnicima za nabavljenu opremu, instrumente ili materijale za rad;
- Pravilnik o Kinematografskom registru.

Na osnovu analize zakonskog osnova za donošenje Pravilnika o kriterijumima za utvrđivanje visine naknade za pristup kulturnom dobru, Radna grupa zadužena za njegovu izradu, utvrdila je da nije moguće donijeti podzakonski akt kojem bi se mogla obezbijediti nesmetana implementacija, pa se shodno tome nije pristupilo njegovoj izradi.

Planirani Prijedlog zakona o zaštiti prirodnog i kulturno-istorijskog područja Kotora, nije utvrđen, zbog nemogućnosti usaglašavanja stavova Ministarstva kulture i Ministarstva finansija, oko pojedinih odredbi zakona.

Iako su bila predviđena Akcionim planom za 2012. godinu, dva pravilnika za primjenu Zakona o spomen obilježjima (Pravilnik o obilježavanju kulturnih dobara i Uredba o načinu i uslovima čuvanja registratorske i arhivske građe), nijesu urađena zbog kompleksnih aktivnosti koje su pratile njihovu izradu. Ova obaveza biće sastavni dio mjera i aktivnosti koje će se realizovati u 2013. godini.

Izdavanje zbirke propisa iz oblasti kulturne baštine Crne Gore, realizovaće se nakon objavljivanja svih podzakonskih akata iz ove oblasti.

### *1.2. Institucionalne reforme*

Institucionalne reforme, odnose se prije svega na inoviranje modela upravljanja i rukovođenja u javnim ustanovama kulture i drugim subjektima koji se bave širokim spektrom kulturnih djelatnosti, na državnom i opštinskom nivou. To je veoma značajna pretpostavka razvoja i unapređivanja kulture utvrđena zakonima i prioritetima iz Nacionalnog programa.

U namjeri da cjelovito sagleda stanje institucionalnih i sa njima povezanih kapaciteta u crnogorskoj kulturi, Ministarstvo kulture je u 2012.godini pripremio nekoliko strateški značajnih dokumenata, koji se odnose na pitanja sprovođenja zakona, načine i modele cjelishodne reorganizacije nacionalnih institucija kulture i manifestacija i festivala od posebnog značaja.

Na tom planu Ministarstvo je pripremio:

- *Analizu o stanju i problemima u sprovođenju zakona u oblasti kulturno-umjetničkog stvaralaštva sa predlogom mjera*, koju je usvojila Vlada Crne Gore 29.juna 2012.godine. Njome je pokazano u kojoj mjeri su država i lokalne samouprave implementirale propisane zakonske obaveze i strategiju razvoja u kulturi, odnosno u kojoj mjeri se: ostvaruje javni interes; sprovodi upravljačka i rukovodeća transformacija javnih ustanova; podstiče i pomaže razvoj kulture; obezbjeđuju sredstva za finansiranje kulture i realizuju druga pitanja značajna za poboljšanje stanja u kulturi. U skladu sa utvrđenim stanjem, Vlada Crne Gore je donijela i odgovarajuće zaključke kojima obezbjeđuje ostvarivanje razvojnih mjera u sektoru kulture, u cjelini;
- *Analizu o stanju i problemima u sprovođenju zakona u oblasti kulturne baštine sa predlogom mjera* koju je Vlada usvojila, takođe, 29.juna 2012.godine. Analiza predstavlja adekvatan mehanizam monitoringa implementacije aktivnosti od strane subjekata zaduženih zakonom. Za potrebe izrade Analize, Ministarstvo kulture je prikupilo, sintetizovalo i obradilo podatke na osnovu izvještaja o implementaciji zakona iz državnih organa uprave i javnih ustanova, izvještaja o implementaciji zakona iz opštinskih organa uprave i javnih ustanova, podataka i prakse Ministarstva kulture tokom implementacije zakona iz oblasti kulturne baštine i izvršenog nadzora u nacionalnim javnim ustanovama i organima uprave iz oblasti kulturne baštine;
- *Elaborat o reorganizaciji javnih ustanova iz oblasti kulturno-umjetničkog stvaralaštva*, koji predstavlja polaznu osnovu za dalju izgradnju i inoviranje institucionalnog sistema savremene umjetnosti u Crnoj Gori, na principima funkcionalnosti i održivosti, koji će omogućiti da svi segmenti savremene umjetnosti budu inkorporirani u postojeći institucionalni sistem. Elaborat je Vlada usvojila na sjednici od 02.oktobra 2012.godine;
- *Informaciju o potrebi donošenja Zakona o Kraljevskom pozorištu „Zetski dom“*, koja je urađena shodno zaključku Vlade od 02.oktobra, a u kontekstu predloga Ministarstva da ovoj, najstarijoj instituciji kulture u Crnoj Gori, treba obezbijediti poseban status, adekvatan njegovoj stoljetnoj kulturno-prosvjetiteljskoj misiji i ulozi u uspostavljanju crnogorskog kulturnog identiteta. Informacija će biti dostavljena Vladi na razmatranje i usvajanje u narednom periodu, kao i *Elaborat o opravdanosti reorganizacije manifestacija i festivala od posebnog značaja za kulturu Crne Gore*. U kontekstu značaja koji ove forme kulturnog djelovanja imaju za unapređenje crnogorske kulture, Elaboratom je predložena reorganizacija četiri festivala/manifestacije sa ovim statusom (male opštinske javne ustanove), čime bi im se obezbijedio pravni subjektivitet i neophodni kontinuitet djelovanja.

## **2. RAVNOMJERAN RAZVOJ KULTURE**

Ostvarivanje ravnomjernog razvoja kulture podrazumijeva intenzivnu saradnju sa opštinama na: usvajanju opštinskih programa razvoja kulture, prezentaciji programa nacionalnih institucija kulture na teritoriji Crne Gore, realizaciju posebnog programa, koji se

odnosi na razvoj kulture na sjeveru Crne Gore, finansiranje i sufinansiranje projekata lokalnih muzeja i biblioteka i osnivanje Područnog odjeljenja Uprave za zaštitu kulturnih dobara u Podgorici.

- Donošenje opštinskih programa razvoja kulture, u skladu sa Nacionalnim programom i smjernicama sadržanim u tom dokumentu, je preduslov za konzistentno vođenje politike u kulturi na lokalnom nivou. Ovo pitanje bilo je obuhvaćeno Analizom o stanju i problemima u sprovođenju zakona u oblasti kulturno-umjetničkog stvaralaštva. Rezultati analize pokazali su da ni jedna od crnogorskih opština nije usvojila opštinski program razvoja kulture i pored toga što su bile u obavezi da to urade u roku od četiri mjeseca od dana donošenja Nacionalnog programa. Zato je Vlada, zaključcima usvojenim povodom navedene Analize, preporučila opštinama da donesu opštinske programe razvoja kulture i zadužila Ministarstvo kulture da, tim povodom, u što skorije vrijeme organizuje sastanke sa predstavnicima opština. To će biti jedna od prioritarnih aktivnosti Ministarstva planirana za prvi kvartal 2013.godine;
- Nacionalne ustanove kulture su realizovale određeni broj programa u saradnji sa opštinskim centrima za kulturu. Uglavnom je riječ o gostovanjima i prezentaciji programa Muzičkog centra Crne Gore, Crnogorskog narodnog pozorišta i Kraljevskog pozorišta „Zetki dom, te Centra savremene umjetnosti. Međutim, ova aktivnost nije realizovana u dovoljnoj mjeri, prije svega zbog izuzetno loših finansijskih uslova u ustanovama kulture i na nacionalnom i na opštinskom nivou;
- Realizovan je i poseban program ravnopravnog razvoja kulture na sjeveru Crne Gore, i to u dva segmenta: podrškom i sufinansiranjem prezentacije programa javnih ustanova kulture i drugih institucija, u opštinama na sjeveru Crne Gore (Andrijevića, Bijelo Polje, Berane, Žabljak, Plav, Plužine, Pljevlja, Rožaje, Šavnik, Mojkovac, Kolašin) i sufinansiranjem produkcije programa koji sa stanovišta 11 navedenih opština imaju status od posebnog značaja za kulturu na opštinskom nivou. U tom kontekstu, u 2012. godini, realizovano je ukupno 89 programa i to: 61 program (pozorišni, muzički, likovni, književni, filmski, multimedijalni), čiji su producenti nacionalne ustanove kulture, druge institucije kulture i ustanove koje ne pripadaju sjevernoj regiji i 28 programa čiji su producenti opštinske ustanove kulture sa sjevera, a koji su identifikovani kao programi i projekti od posebnog značaja za njihovu kulturu (uglavnom manifestacije i festivali lokalnog karaktera);
- Programom zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2012. godinu, obezbijeđeno je finansiranje i sufinansiranje 75 projekata na teritoriji Crne Gore. Za realizaciju projekata Program zaštite i očuvanja kulturnih dobara zaduženi su bili 3 organa državne uprave, 7 nacionalnih ustanova i 11 lokalnih muzeja i biblioteka.
- Formirano je područno odjeljenje Uprave za zaštitu kulturnih dobara u Podgorici.

### **3. STABILNI IZVORI PRIHODA**

Obezbijeđenost sredstava i stabilnost izvora prihoda za finansiranje djelatnosti kulture na državnom i opštinskom nivou, predstavljaju preduslov za cjelovito sprovođenje reformi u kulturi i ostvarivanje ciljeva razvoja kulture utvrđenih Nacionalnim programom. Realizacija ovog prioriteta ogleda se, prije svega, u obezbjeđivanju sredstava za programske aktivnosti Ministarstva, rad dva organa državne uprave i 11 nacionalnih ustanova kulture, podršku i podsticaj produkcije u oblasti kulturno-umjetničkog stvaralaštva, finansiranje i sufinansiranje projekata i programa iz oblasti kulturne baštine kroz Program zaštite i očuvanja kulturnih

dobara, sufinansiranje manifestacija od posebnog značaja za kulturu Crne Gore, sufinansiranje produkcije umjetničkih fakulteta, nadoknade istaknutim kulturnim stvaraocima, obezbjeđivanje dijela prihoda od poreza na nepokretnost, pristupanje programima Evropske unije itd.

Za finansiranje kulture, državnim budžetom se obezbjeđuju sredstva na nivou 2,5% od državnog budžeta, umanjenog za izdatke državnih fondova i kapitalnog budžeta, kako je propisano Zakonom o kulturi.

Tako je ukupan državni budžet namijenjen kulturi u 2012. godini, iznosio 15.524.981,32 eura (skoro dva miliona manje nego u 2011. godini), od čega je za programske aktivnosti Ministarstva obezbijedeno 5.574.837,95 eura, a za potrebe Uprave za zaštitu kulturnih dobara, Državnog arhiva i nacionalnih ustanova kulture 9.950.143,37 eura.

Raspodjela budžetom utvrđenih sredstava potrošačkim jedinicama ostvarivana je planiranom dinamikom, za realizaciju programskih zadataka Ministarstva i rad javnih ustanova kulture i organa državne uprave.

- Na osnovu javnog konkursa Ministarstvo kulture je obezbijedilo podršku za realizaciju novih umjetničkih produkcija na teritoriji Crne Gore. Po ovom osnovu sufinansirano je ukupno 84 projekata i programa iz oblasti kulturno-umjetničkog stvaralaštva, i to: 17 projekata iz oblasti likovne umjetnosti; 38 projekata iz oblasti književnosti i književnog prevođenja; 2 časopisa iz oblasti kulture i umjetnosti; 8 muzičkih projekata; 5 pozorišnih produkcija; 11 projekata u oblasti manifestacija i festivala i 3 filmska projekta (manjinske koprodukcije);
- Ministarstvo je kroz Program zaštite i očuvanja kulturnih dobara u 2012 godini obezbijedilo podršku za realizaciju 75 projekata i programa na teritoriji Crne Gore. Po ovom osnovu finansirano i sufinansirano je 10 projekata konzervatorskih i arheoloških istraživanja; 6 kompleksnih istraživačkih projekata izrade elaborata o utvrđivanju kulturne vrijednosti; 3 projekta kojima se obezbjeđuje integralna zaštita kulturnih dobara; 24 projekta koji podrazumijevaju izradu konzervatorskih projekta i/ili sprovođenje konzervatorskih mjera; 6 projekata kojima se vrši edukacija i doedukacija stručnog kadra; 21 projekat koji ima za cilj popularizaciju i prezentaciju kulturne baštine; 5 projekata kojima se vrši otkup muzejskih predmeta, knjiga, filmske građe za popunjavanje kinotečkog fonda i muzejskih i bibliotečkih zbirki; 4 projekta kojima se obezbjeđuje tehničko-tehnološko osavremenjivanje ustanova koje se bave zaštitom kulturnih dobara;
- Obezbijedena je realizacija manifestacija i festivala od posebnog značaja za kulturu Crne Gore (Međunarodni festival Kotor Art; Montenegro film festival Herceg Novi; Internacionalni TV festival Bar i Međunarodna književna manifestacija „Ratkovićeve večeri poezije“ Bijelo Polje);
- Podržani su projekti umjetničke produkcije tri fakulteta: Fakulteta likovnih umjetnosti (izlagački projekti za 2012.godinu u okviru aktivnosti Centra 42), Fakulteta dramskih umjetnosti (projekat *Studio za istraživanje* - četiri radionice u saradnji sa eminentnim pedagozima i umjetnicima iz Crne Gore, regiona i Evrope, na temu *Kratki filmovi/istraživanje žanra i Pozorišni ogledi/intermedijalne forme*) i Muzičke akademije (izvođački programi koji uključuju najtalentovanije mlade crnogorske muzičare i inostrane goste, uz organizovanje stručno-edukativnih tribina sa renomiranim inostranim učesnicima);

- Kontinuirano su obezbjeđivana sredstva za isplatu nadoknada umjetnicima i stručnjacima u kulturi kojima je dodijeljen status „istaknuti kulturni stvaralac“ (ukupno 48 umjetnika i stručnjaka u kulturi);
- U svrhu edukacije o mogućnostima korišćenja međunarodnih fondova, Ministarstvo je organizovalo dva seminar i jednu radionicu za pripremu aplikacija i učešće u Programu „Kultura 2007-2013“, sa posebnim akcentom na konkurse za sufinansiranje književnog prevođenja i projekata saradnje sa trećim zemljama;
- U okviru internacionalne fondacije „Ana Lind“ održana je jedna radionica o mogućnostima učešća i korišćenja fondova za sufinansiranje projekata u 2012. godini, (na konkursu Fondacije bila su prijavljena 4 projekta od kojih je selekciju prošla NVO NOVA za projekat „Penelopolis – Podgorica“);
- Radi pristupanja programima Evropske unije Ministarstvo je uputilo pismo interesa za uključivanje u programe: Evropa za građane i Media Programme. Za Program „Evropa za građane“ memorandum o razumijevanju je zaključen oktobra 2012. godine, dok je povodom zahtjeva za uključivanje u Program Media, iz EK sugerisano pristupanje posebnom programu podrške (*Kreative Europe*) koji se priprema i biće dostupan od 2014. godine, što smo i prihvatili. Pripremljena je neophodna dokumentacija za podnošenje inicijative za pristupanje programu SE „Eurimages“.
- Ministarstvo je za potrebe izrade Programa zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2013. godinu, uvažavajući značaj nacionalnih i opštinskih ustanova kulture u procesu zaštite, očuvanja, valorizacije, prezentacije i popularizacije kulturne baštine, obavijestilo sve javne ustanove iz oblasti kulturne baštine, da prijedlogom projekata učestvuju u kreiranju Programa zaštite i očuvanja. Programom zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2013. godinu biće, kao i u 2012. godini, obuhvaćeni projekti, koje su dostavile opštinske javne ustanove koje vrše muzejsku, bibliotečku, konzervatorsku i arhivsku djelatnost, a imaju za cilj zaštitu, očuvanje, valorizaciju i prezentaciju kulturnih dobara, kao i projekti nacionalnih javnih ustanova i organa državne uprave iz oblasti kulturne baštine, koji se odnose na zaštitu, očuvanje i valorizaciju kulturnih dobara, zbirki i fondova od nacionalnog značaja.

Aktivnost koja se odnosila na obezbjeđivanje namjenskih prihoda za sprovođenje Programa očuvanja i zaštite kulturnih dobara i sanaciju i održavanje spomen obilježja, nije realizovana zato što nijesu usvojeni i inovirani poreski zakoni, koji su trebali da propišu bliže uslove za ubiranje rente za očuvanje i zaštitu kulturnih dobara.

#### **4. JAČANJE KADROVSKIH KAPACITETA**

Radi jačanja kadrovskih kapaciteta, kao jednog od izuzetno važnih strateških, razvojnih ciljeva u kulturi, bilo je predviđeno ostvarivanje sljedećih mjera i aktivnosti: analiza stanja kadrovskih kapaciteta u oblasti kulture; podrška stručnom usavršavanja zaposlenih u kulturi i mladim, talentovanim studentima umjetničkih fakulteta; jačanje kapaciteta strukovnih udruženja; obuka specijalnog kadra (podvodna arheologija), kao i obezbjeđenje neophodnog stručnog kadra za vršenje poslova u organima uprave i ustanovama iz oblasti kulturne baštine (arhitekte, arheolozi, etnolozi, istoričari umjetnosti, pravnici).

Od utvrđenih mjera realizovano je:

- Analiza kadrovskih kapaciteta u državnim ustanovama kulture, kao i pregled stručnih kapaciteta opštinskih ustanova kulture, u okviru Analize o stanju i problemima u sprovođenju zakona u oblasti kulturno-umjetničkog stvaralaštva i kulturne baštine;

- Podrška mladim i talentovanim crnogorskim studentima koji se školuju na referentnim međunarodnim visoko obrazovnim ustanovama u regionu i Evropi (ukupno 20 zahtjeva, od kojih 15 u oblasti savremenog stvaralaštva i 5 u oblasti kulturne baštine), kao i podrška crnogorskim umjetnicima selektovanim za učešće na referentnim međunarodnim manifestacijama (ukupno 25 zahtjeva).
- Programom zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2012. godinu, kroz edukaciju i doedukaciju stručnog kadra, podržani su programi stručnog usavršavanja i to: 2 u lokalnim i 4 u nacionalnim institucijama iz oblasti kulturne baštine;
- Realizovana je obuka kadrova za vršenje poslova podvodne arheologije, koju je uspješno završilo 5 kandidata;
- U odnosu na obezbjeđivanje neophodnog stručnog kadra za vršenje poslova u organima uprave i ustanovama iz oblasti kulturne baštine u 2012. godini angažovano je 6 priravnika, a za potrebe obezbjeđivanja integralne zaštite kulturnih dobara i njihovu valorizaciju i revalorizaciju po potrebi su bili angažovani stručnjaci iz oblasti arheologije i arhitekture.

Aktivnost koja se odnosila na propisanu mjeru jačanja kapaciteta strukovnih udruženja, u 2012. godini, nije realizovana jer je u odnosu na primjenu Zakona o nevladinim organizacijama sistem podrške ovom sektoru centralizovan, tako da Ministarstvo nije imalo zakonskog osnova za podršku i pomoć strukovnim udruženjima, budući da su registrovani kao nevladine organizacije. U tom kontekstu su napravljene i izmjene i dopune Zakona o kulturi, odnosno njima su brisane odredbe iz Zakona koje su se odnosila na podršku i podsticaj rada strukovnih udruženja i uopšte nevladinog sektora.

## ***5. VALORIZACIJA I REVALORIZACIJA KULTURNIH DOBARA I EFIKASNA PRIMJENA INTEGRALNE ZAŠTITE KULTURNE BAŠTINE***

Za potrebe izrade Nominacionog dosijea Istorijskog jezgra Cetinja proces izrade planskih dokumenata i Studije zaštite Istorijskog jezgra Cetinja biće finalizovan u 2013. godini.

U okviru, izrade menadžment planova zaštićenih kulturno-istorijskih cjelina, lokaliteta i područja realizovano je sljedeće:

- Menadžment plan Stećaka se radi kao sastavni dio međudržavnog projekata „Nominacija Stećaka za Listu svjetske kulturne baštine“ i proces njegove izrade je otpočeo kroz sistematsko prikupljanje podataka, dokumentovanje tri nominovana lokaliteta, donošenje elaborata o utvrđivanju njihove kulturne vrijednosti, a proces njegove izrade nastaviće se u 2013. godini;
- Aktivnosti na inoviranju planskih dokumenta i izrada studije zaštite kulturnih dobara, dijela suštinskih aktivnosti za reviziju Menadžment plana i izradu Nominacionog dosijea, nijesu završene. Revizija Menadžment plana biće realizovana 2013. godine;
- Početak izrade Menadžment plana Starog grada Bara je odložen zbog uključivanja ove aktivnosti u međunarodni projekat Adriahistorical lands, preko IPA projekat prekogranične saradnje, kroz koji će se najvećim dijelom finansirati.

Adekvatna zaštita kulturne baštine i njene zaštićene okoline, kao i ambijentalnih vrijednosti zaštićenih urbanih i ruralnih cjelina, obezbjeđuje se kroz planska dokumenata, i u odnosu na to u toku je proces izrade Studije zaštite kulturnih dobara za potrebe izrade PUP Kotor.

Izrada elaborata o revalorizaciji i valorizaciji kulturnih dobara je sprovedena tokom 2012. godine, kroz revalorizaciju nepokretnih kulturnih dobara i spomen obilježja koja imaju status kulturnog dobro na teritoriji Opštine Podgorica, valorizaciju nominovanih nekropola Stećaka za UNESCO Listu Svjetske baštine, rekognosciranje i evidentiranje nematerijalne kulturne baštine na teritoriji cijele države, preliminarno rekognosciranje i evidentiranje objekata arhitekture XX vijeka, pokretanje postupka revalorizacije i valorizacije manjeg broja pokretnih i nepokretnih kulturnih dobara.

## **6. JEDINSTVENA BAZA PODATAKA U KULTURI**

Formiranje jedinstvene baze podataka u kulturi podrazumijeva prikupljanje velikog broja informacija o institucijama kulture i drugim subjektima iz ovog sektora radi povećanje dostupnosti širokom krugu korisnika, ustanovljavanje Registra kulturnih dobara i Registara biblioteka, Registara i evidencije arhivske građe, evidencije o izdatim i oduzetim konzervatorskih i istraživačkim licencama i izrada Arheološke karte Crne Gore. U tom kontekstu, Ministarstvo je tokom 2012. godine:

- Prikupilo veliki broj podataka o nacionalnim i opštinskim ustanovama kulture i vizuelnu dokumentaciju, sistematizovalo ih u okviru jedinstvenog informacionog sistema, sa metodološki ujednačenim podacima i učinio ih dostupnim javnosti zakupom posebnog domena prezentacije (Geokulturna mapa Crne Gore);
- Ustanovljeni su registri za vođenje evidencije propisane Zakonom o kulturi (samostalni umjetnici) i istovremeno pripremljena podzakonska akta za ustanovljavanje registara u oblasti izdavačke djelatnosti i kinematografske djelatnosti;
- Uspostavljen je Registar kulturnih dobara, Registar muzeja i evidencije o izdatim i oduzetim konzervatorskih i istraživačkim licencama;
- U cilju izrade Arheološke karte Crne Gore nastavljeno je sa aktivnostima rekognosciranja terena (rekognoscirano je područje 2 opštine, što čini ukupan broj od 18 do sada rekognosciranih opština).

## **7. PROMOCIJA I POPULARIZACIJA KULTURE**

Na planu promocije i popularizacije kulture, kontinuirano i cjelovito je informisana javnost o najvažnijim aktivnostima Ministarstva i javnih ustanova iz njegove nadležnosti, organizovane su javne prezentacije projekata u kulturi, ažuriran je web portal, štampan je promotivni materijal i sl.

U navedenom kontekstu javnost je redovno obavještavana o aktivnostima Ministarstva i javnih ustanova preko sajta Ministarstva i Vlade, kao i sajtova nacionalnih ustanova. Kontinuirano su objavljivani tekstovi o tome u štampanim i elektronskim medijima, realizovan je i poseban program prezentacije projekata u sali Ministarstva (predstavljani su projekti finansirani i sufinansirani od strane Ministarstva, kao i gostujući programi referentnih umjetnika i stručnjaka u kulturi iz zemlje i inostranstva - ukupno 42 programa).

Sve aktivnosti sprovođenje u okviru ovoga prioriteta bile su praćene i odgovarajućim štampanim promotivnim materijalima (brošure, katalozi, plakati, bilbordi, najave u elektronskim medijima, reklamni prostori u štampanim medijima i sl.).

Poseban akcenat bio je na promociji i popularizaciji stvaralaštva najmlađih. U tom kontekstu Ministarstvo je podržalo jedan broj projekata javnih ustanova koje se bave tom prezentacijom (Festival mladih muzičara Crne Gore, „Mali likovni salon“ Srednje umjetničke

škole „Petar Lubarda“ Cetinje, produkcija baletske predstave „Chipolino“ Baletske škole „Princeza Ksenija“, Festival dječije pjesme „Zlatna pahulja“ Rožaje).

Takođe, mladi crnogorski umjetnici su kroz radionice i seminare bili uključeni u produkciju festivala od posebnog značaja za kulturu Crne Gore (književni programi u školama i radionice sa talentovanim mladim piscima u okviru „Ratkovićeve večeri poezije“, nastup talentovanih mladih muzičara na Kotor artu, seminari i radionice o filmskoj i televizijskoj produkciji na Internacionalnom TV festivalu Bar i Montenegro film festivalu Herceg Novi).

Što se tiče dostupnosti kulturnih sadržaja licima sa invaliditetom, Ministarstvo je obezbijedilo uslove kojima im je omogućen pristup kulturnm sadržajuma u zgradi Ministarstva. U ostalim institucijama dostupnost licima sa invaliditetom ostala je na prošlogodišnjem nivou, odnosno utvrđena je samo djelimična dostupnost.

## **8. DECENTRALIZACIJA UPRAVLJANJA I FINANSIRANJA**

Ostvarivanje decentralizacije upravljanja i finansiranja fokusirano je na poboljšanje infrastrukture u kulturi u opštinama, kao i pripremu izvještaja o implementaciji opštinskih programa razvoja kulture.

U odnosu na kašnjenje lokalnih samouprava u donošenju opštinskih programa razvoja kulture možemo konstatovati da ovaj cilj nije realizovan i da će Akcionim planom za 2013. godinu, to biti jedna od osnovnih mjera, u kontinuitetu.

## **9. MEĐUNARODNA SARADNJA**

Polazeći od toga da je međunarodna saradnja jedan od izuzetno značajnih faktora unapređenja i razvoja kulture, aktivnosti Ministarstva na ovom planu bile su usmjerene na bilateralnu i multilateralnu saradnju, sufinansiranje učešća referentnih crnogorskih stvaralaca i stručnjaka u međunarodnim projektima, realizaciju međunarodnih projekata i inicijativa (saradnja sa UNESCO, Evropskom komisijom i Savjetom Evrope), učešće u programu Kultura i drugim programima i inicijativama.

- Ministarstvo je u 2012. godini usaglasilo i pripremio za potpisivanje bilateralne sporazume sa Kubom, Argentinom, Turskom i Ujedinjenim arapskim emiratima;
- Realizovani su i programi saradnje sa Ministarstvom kulture Rusije (Dani crnogorske kulture u Rusiji) i Ministarstvom kulture Narodne republike Kine (izložbe Voja Stanića u Šangaju i Pekingu);
- Sufinansirano je učešće referentnih crnogorskih stvaralaca na međunarodnim manifestacijama: Sajmu knjiga u Lajpcigu, Filmskom festivalu u Kanu, Filmskom festivalu Jugoistočne Evrope u Parizu, referentnim međunarodnim književnim manifestacijama u Beogradu, Sarajevu, Strugi – Makedonija, Setu – Francuska, Braili – Rumunija, Tveri – Rusija, Jesenjem salonu u Parizu, Festivalu dokumentarnih filmova Geteborg – Švedska, Galeriji Cer Modern Ankara – Turska, Olimpijske igre – London i sl.

U okviru saradnje sa UNESCO realizovane su sljedeće aktivnosti:

- Urađen je nacrt Nominacionog dosije Istorijskog jezgra Cetinja;
- U okviru, Međudržavnog projekta nominacije stećaka iz Crne Gore, Hrvatske, Srbije i Bosne i Hercegovine na Listu svjetske baštine UNESCO, urađen je nacrt Nominacionog dosija i radna verzija nacrta Menadžment plana;

- Delegacija Crne Gore učestvovala je na ekspertskim sastancima i ministarskoj konferenciji, a povodom implementacije Projekta UNESCO inicijative „Kulturna baština – most ka zajedničkoj budućnosti“.

U okviru saradnje sa Evropskom komisijom crnogorski kulturni djelatnici su aktivno učestvovali u Programu „Kultura 2007-2013“. Na konkurs EK bilo je prijavljeno četiri projekta, a rezultati će biti poznati naredne godine:

- Državni arhiv Crne Gore je partner u projektu „European Archival Network on World War I“. Nosilac projekta je ICARUS centar za arhivsko istraživanje iz Beča. Projekat je prijavljen na konkurs za sufinansiranje projekata višegodisnje kulturne saradnje;
- Udruženje likovnih umjetnika Crne Gore je u svojstvu nosioca projekta apliciralo projektom “Art Locations and Trails” na konkurs za sufinansiranje projekata kratkoročne kulturne saradnje;
- Doo DVARP Podgorica je partner u projektu „Think Space“. Nosilac projekta je Društvo arhitekata Zagreba. Projekat je prijavljen na konkurs za sufinansiranje projekata kratkoročne kulturne saradnje;
- Festivalaska organizacija BRUNA Herceg Novi prijavila je “Šesti međunarodni festival solo pjevača”, na konkurs za sufinansiranje evropskih kulturnih festivala.

Realizovana je manifestacija „Dani evropske baštine“ pod nazivom „Stećci mramori, bilizi, belezi, kami“ u okviru koje je otvoren Lapidarijum srednjevjekovnih nadgrobnih spomenika u atrijumu Biljarde, što zajedno sa projektom “Putevi kontinuiteta” predstavlja početak formiranja fonda Arheološkog muzeja Narodnog muzeja Crne Gore.

Projekat Savjeta Evrope „Ljubljana proces“ je u kontinuitetu implementiran tokom 2012. godine, od čega je važno izdvojiti obrazovanje stručnih timova i izradu revidovane Liste prioriternih intervencija.

U okviru Jadranskog IPA programa prekogranišne saradnje Ministarstvo je partner u projektu „Art Vision“, čiji je lider Regija Pulja (Italija), odsjek za kulturu i Mediteran.

Delegacija Crne Gore učestvovala je na konferenciji Savjeta ministara kulture Jugoistočne Evrope, koja se održala u Beogradu.

#### **IV OCJENA STANJA**

Na osnovu realizovanih aktivnosti koje su prezentirane ovim izvještajem evidentno je da je Ministarstvo uspješno implementiralo najveći dio aktivnosti utvrđenih Akcionim planom za 2012. godinu.

Jedan dio nerealizovanih aktivnosti, sadržanih u ovom Izvještaju, biće sastavni dio Akcionog plana za implementaciju Nacionalnog programa u 2013. godini.

**MINISTARSTVO KULTURE**

**AKCIONI PLAN  
ZA IMPLEMENTACIJU NACIONALNOG PROGRAMA RAZVOJA KULTURE  
U 2013. GODINI**

**Cetinje, decembar 2012. godine**

Vlada Crne Gore, u skladu s članom 8 Zakona o kulturi („Službeni list Crne Gore“, broj 49/08 i 38/12), donijela je Nacionalni program razvoja kulture za period od 2011-2015. godinu.

Sastavni dio Nacionalnog programa je Akcioni plan za implementaciju Nacionalnog programa razvoja kulture u 2013. godinu, kojim su detaljno definisane mjere i aktivnosti, nosioci i dinamika realizacije utvrđenih prioriteta, indikatori i mehanizmi za njegovsprovođenje i evaluaciju.

Aktivnosti predviđene Akcionim planom za 2013. godinu usklađene su sa Zakonom o budžetu Crne Gore za 2013. godinu, te za njih nije potrebno izdvajati dodatna sredstva.

Ministarstvo kulture će sve aktivnosti realizovati u saradnji sa relevantnim intitucijama, stručnjacima u kulturi, nevladinim organizacijama.

**CILJ 1. JAČANJE PRAVNE I INSTITUCIONALNE INFRASTRUKTURE**

<b>PRIORITET</b>	<b>MJERA</b>	<b>AKTIVNOST</b>	<b>NADLEŽNI ORGAN</b>	<b>ROK REALIZACIJE</b>	<b>INDIKATOR USPJEHA</b>
<b>Zakonodavne i regulatorne reforme</b>	<b>Priprema prijedloga novih zakona</b>	Prijedlog Zakona o zaštiti prirodnog i kulturno-istorijskog područja Kotora	Ministarstvo kulture	II kvartal	Usvojen zakon
		Donošenje zakona o audiovizuelnim djelatnostima/filmu	Ministarstvo kulture, javne institucije, nevladine organizacije	III kvartal	Usvojen zakon
		Donošenje zakona o Kraljevskom pozorištu „Zetski dom“	Ministarstvo kulture, javne institucije, nevladine organizacije	I kvartal	Usvojen zakon
	<b>Donošenje podzakonskih akata</b>	Nastavak izrade podzakonskih akata iz Zakona o kulturi, Zakona o izdavačkoj djelatnosti i novih zakona iz tekuće godine	Ministarstvo kulture, javne institucije, nevladine organizacije	I/II kvartal, odnosno tri mjeseca od dana stupanja na snagu novih zakona	Broj usvojenih podzakonskih akata
		Pravilnici za primjenu Zakona o zaštiti kulturnih dobara, Zakona o arhivskoj djelatnosti, Zakona o bibliotečkoj djelatnosti i Zakona o spomen-obilježjima	Ministarstvo kulture	I/II kvartal	Usvojeni pravilnici
	<b>Izdavanje zbirke propisa iz oblasti</b>	Prikupljanje, sistematizacija materijala	Ministarstvo kulture	III kvartal	Sistematizovan materijal

	<i>kulturne baštine Crne Gore</i>	Objavljivanje Zbirke propisa	Ministarstvo kulture	IV kvartal	Objavljena Zbirka
<b>Institucionalne reforme</b>	<i>Reorganizacija institucija i osnivanje novih</i>	Donošenje novih osnivačkih akata nacionalnih ustanova kulture	Ministarstvo kulture i javne ustanove Centar savremene umjetnosti, Crnogorsko narodno pozorište, Muzički centar Crne Gore, Kraljevsko pozorište „Zetski dom“	I kvartal	Usvojena osnivačka akta
		Osnivanje javnih ustanova za produkciju i organizaciju manifestacija od posebnog značaja za kulturu (TV Festival Bar, Monenegro film festival Herceg Novi i Kotor art)	Ministarstvo kulture i opštine Bar, Herceg Novi i Kotor	II kvartal	Usvojena osnivačka akta
		Reorganizacija opštinskih centara za kulturu u skladu sa Zakonom o kulturi, bibliotečkoj i muzejskom djelatnosti	Ministarstvo kulture, predstavnici svih crnogorskih opština i opštinskih javnih ustanova, te nacionalnih ustanova kulture NBCG „Đurđe Crnojević, Narodi muzej	Kontinuirano	Broj reorganizovanih centara za kulturu
<b>CILJ 2. RAVNOMJERAN RAZVOJ KULTURE</b>					
<b>PRIORITET</b>	<b>MJERA</b>	<b>AKTIVNOST</b>	<b>NADLEŽNI ORGAN</b>	<b>ROK REALIZACIJE</b>	<b>INDIKATOR USPJEHA</b>
	<i>Usvajanje</i>	Koordinacija u izradi	Ministarstvo kulture i		Broj usvojenih

<b>Intenziviranje saradnje s lokalnim samoupravama</b>	<i>opštinskih programa razvoja kulture</i>	programa	predstavnicima lokalnih samouprava	Kontinuirano	opštinskih programa razvoja kulture
	<i>Prezentacija programa nacionalnih institucija na teritoriji Crne Gore u saradnji sa opštinskim institucijama kulture</i>	Organizacija i realizacija kulturno-umjetničkih programa u saradnji opštinskih i nacionalnih ustanova kulture	Ministarstvo kulture, javne ustanove	Kontinuirano	Broj realizovanih programa
	<i>Program razvoja kulture na sjeveru</i>	Priprema i realizacija programa	Ministarstvo kulture, javne ustanove i druge institucije kulture	Kontinuirano	Broj realizovanih programa
	<i>Obezbjedivanje sredstava za izradu i realizaciju projekata u oblasti kulturne baštine i istraživanja kulturnih dobara, objekata i predmeta sa potencijalnim kulturnim vrijednostima</i>	Finansiranje i sufinansiranje projekata nacionalnih i opštinskih institucija iz oblasti kulturne baštine kroz Program zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2013. godinu	Ministarstvo kulture	Kontinuirano	Broj realizovanih projekata
<b>CILJ 3. STABILNI IZVORI PRIHODA</b>					
<b>PRIORITET</b>	<b>MJERA</b>	<b>AKTIVNOST</b>	<b>NADLEŽNI ORGAN</b>	<b>ROK</b>	<b>INDIKATOR</b>

				<b>REALIZAC IJE</b>	<b>USPJEHA</b>
<b>Obezbjeđivanje stalnih izvora prihoda za finansiranje kulture</b>	<b><i>Obezbjeđivanje sredstava za rad nacionalnih ustanova</i></b>	Finansiranje programa rada javnih ustanova kulture	Ministarstvo kulture i Vlada Crne Gore	Kontinuirano do kraja 2013.	Usvajanje budžeta
	<b><i>Podrška i podsticaj produkcije u oblasti kulturno/umjetničkog stvaralaštva i kulturne baštine</i></b>	Javni konkurs za sufinansiranje programa i projekata od javnog interesa u kulturi u oblasti kulturno-umjetničkog stvaralaštva	Ministarstvo kulture	I kvartal	Raspisivanje konkursa i donošenje odluke
		Sufinansiranje projekata iz oblasti kulturne baštine kroz Program zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2013. godinu	Ministarstvo kulture	Kontinuirano	Broj realizovanih projekata
		Sufinansiranje manifestacija i festivala od posebnog značaja	Ministarstvo kulture i opštine Bar, Bijelo Polje, Kotor i Herceg Novi	Kontinuirano do kraja 2013.	Izveštaji o realizaciji
	<b><i>Obezbjeđivanje sredstava od iznosa od 10% prihoda koji pripadaju budžetu da se između ostalog finansira I kulturna bastina</i></b>	Nadoknade istaknutim kulturnim stvaraocima	Ministarstvo kulture	Kontinuirano do kraja 2013.	Mjesečni izvještaji
		Dio prihoda od poreza na nepokretnost	Ministarstvo finansija, Ministarstvo kulture, Poreska uprava	II kvartal 2013	Pripremljen nacrt zakona
	<b><i>Edukacija kadrova o mogućnostima</i></b>	Obuka kadrova za pripremu aplikacija za korišćenje međunarodnih fondova	Ministarstvo kulture	Kontinuirano	Broj organizovanih seminari, kurseva, radionica

<b>Obezbjeđenje sredstava iz međunarodnih fondova i donacija</b>	<i>korišćenja međunarodnih fondova u oblasti kulture</i>	Informacija o mogućnostima korišćenja međunarodnih fondova	Ministarstvo kulture	Kontinuirano	Pripremljena informacija
	<i>Pristupanje međunarodnim fondovima</i>	Pristupanje programu <i>Creative Europe</i> , pokretanje inicijative za <i>Eurimages</i>	Ministarstvo kulture, Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija	Kontinuirano	Potpisivanje sporazuma
		Korišćenje međunarodnih fondova - Prijave na konkurse u okviru programa „Kultura 2007-2013“, Evropa za građane, Media program, IPA programi	Ministarstvo kulture, Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija, institucije kulture	kontinuirano	Broj odobrenih projekata
<b>Efikasno sprovođenje zakona koji utvrđuju izvore prihoda za finansiranje kulture</b>	<i>Primjena Zakona o zaštiti kulturnih dobara</i>	Izrada Programa zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2014. godinu	Ministarstvo kulture	IV kvartal	Usvojen Program
<b>CILJ 4 JAČANJE KADROVSKIH KAPACITETA</b>					
<b>PRIORITET</b>	<b>MJERA</b>	<b>AKTIVNOST</b>	<b>NADLEŽNI ORGAN</b>	<b>ROK REALIZACIJE</b>	<b>INDIKATOR USPJEHA</b>
<b>Izrada strategije</b>	<i>Izrada srednjoročne strategije razvoja nacionalnih ustanova kulture</i>	Priprema i izrada strategije	Ministarstvo kulture, nacionalne ustanove kulture, nevladin sektor	IV kvartal	Usvojena strategija

<b>Stručno usavršavanje, edukacija i doedukacija</b>	<i>Podrška stručnom usavršavanja zaposlenih u kulturi</i>	Podrška programa stručnog usavršavanja zaposlenih u nacionalnim i opštinskim institucijama	Ministarstvo kulture, nacionalne i opštinske ustanove kulture,	IV Kvartal	Usvojen program
<b>Obezbjeđenje stručnog kadra</b>	<i>Podrška mladim i talentovanim studentima fakulteta iz oblasti kulture zemlji i inostranstvu</i>	Javni konkurs o sufinansiranju i Planirana budžetska sredstva	Ministarstvo kulture	III kvartal	Donošenje odluke
	<i>Obezbjeđenje neophodnog stručnog kadra za vršenje poslova u organima uprave i ustanovama iz oblasti kulturne baštine arhitekte, arheolozi, etnolozi, istoričari umjetnosti, pravnici.</i>	Angažovanje neophodnog stručnog kadra	Ministarstvo kulture i drugi organi državne uprave i javne ustanove iz oblasti kulturne baštine	Kontinuirano	Broj zaposlenih novih stručnih kadrova
<b>CILJ 5. VALORIZACIJA I REVALORIZACIJA KULTURNIH DOBARA I OSIGURANJE EFIKASNE PRIMJENE INTEGRALNE ZAŠTITE KULTURNE BAŠTINE</b>					
<b>PRIORITET</b>	<b>MJERA</b>	<b>AKTIVNOST</b>	<b>NADLEŽNI ORGAN</b>	<b>ROK REALIZACIJE</b>	<b>INDIKATOR USPJEHA</b>

<b>Valorizacija i revalorizacija kulturnih dobara</b>	<i>Izrada Nominacionog dosijea Istorijskog jezgra Cetinja</i>	Inoviranje planskih dokumenata	Radna grupa, Prijestonica Cetinje, Ministarstvo kulture, Ministarstvo održivog razvoja i turizma, predstavnici nevladinog sektora i strukovnih udruženja	Kontinuirano	Urađen Prijedlog
		Izrada studije zaštite Istorijskog jezgra Cetinja			
	<i>Revalorizacija i valorizacija kulturnih dobara od istorijskog (simboličkog) značaja</i>	Organizovanje okruglih stolova	Ministarstvo kulture, institucije kulture, akademije nauka, nevladin sektor, samostalni stručnjaci i umjetnici u kulturi	Kontinuirano	Broj organizovanih okruglih stolova
	<i>Izrada menadžment planova zaštićenih kulturno-istorijskih cjelina, lokaliteta i područja</i>	Izrada Menadžment plana Stećaka	Uprava za zaštitu kulturnih dobara i/ili Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore	Kontinuirano	Utvrđen Prijedlog
		Revizija Menadžment plana Istorijskog jezgra Cetinja	Ministarstvo kulture, Agencija za upravljanje Istorijskim jezgrom Cetinja, Uprava za zaštitu kulturnih dobara	IV kvartal	Revidiran Menadžment plan
		Izrada Menadžment plana Starog grada Bara	Uprava za zaštitu kulturnih dobara Ministrastvo kulture, Opština Bar,	IV kvartal	Utvrđen Nacrt
	<i>Obezbijedivanje adekvatne zaštite kulturne baštine i njene zaštićene okoline, kao i</i>	Izrada studija zaštite kulturne baštine za potrebe planskih dokumenata	Uprava za zaštitu kulturnih dobara Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore	Kontinuirano	Broj urađenih studija

	<i>ambijentalnih vrijednosti zaštićenih urbanih i ruralnih cjelina</i>				
	<i>Istraživanja kulturnih dobara, objekata i predmeta sa potencijalnim kulturnim vrijednostima</i>	Izrada Elaborata o kulturnoj vrijednosti	Uprava za zaštitu kulturnih dobara Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore	Kontinuirano	Broj urađenih studija
	<i>Istraživanja i sprovođenje mjera zaštite kulturnih dobara</i>	Izrada i realizacija kratkoročnih i srednjoročnih kapitalnih projekata iz oblasti kulturne baštine od značaja za kulturni i nacionalni identitet, implementirani kroz Program zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2013. godinu	Ministarstvo kulture, Institucije iz oblasti kulturne baštine	Kontinuirano	Realizacija projekta
<b>CILJ 6. JEDINSTVENA BAZA PODATAKA U KULTURI</b>					
<b>PRIORITET</b>	<b>MJERA</b>	<b>AKTIVNOST</b>	<b>NADLEŽNI ORGAN</b>	<b>ROK REALIZAC IJE</b>	<b>INDIKATOR USPJEHA</b>
	<i>Uspostavljanje jedinstvenog informacionog sistema koji objedinjava evidencije sa</i>	Ažiriranje i sistematizacija prikupljenih podataka i elektronska obrada	Ministarstvo kulture, nacionalne ustanove kulture i opštinske ustanove kulture, centar za razvoj nevladinih organizacija,	Kontinuitet	Broj sistematizovanih subjekata

<b>Kreiranje i izrada baza podataka</b>	<i>metodološki ujednačenim podacima za sve oblasti u kulturi</i>		Kancelarija za saradnju sa nevladinim organizacijama		
	<i>Izrada baza podataka o kulturnoj baštini</i>	Ustanovljavanje registara biblioteka	Narodne i univerzitetske biblioteke	I kvartal	Broj ustanovljenih registara
		Ustanovljavanje elektronske baze podataka za potrebe evidencija o izdatim i oduzetim konzervatorskim i istraživačkim licencama i stečenim i priznatim stručnim zvanjima	Ministarstvo kulture	Kontinuirano	Formirana baza podataka
		Izrada Arheološke karte Crne Gore	Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore	Kontinuirano	Broj rekognosciranih opština
<b>CILJ 7. PROMOCIJA KULTURE</b>					
<b>PRIORITET</b>	<b>MJERA</b>	<b>AKTIVNOST</b>	<b>NADLEŽNI ORGAN</b>	<b>ROK REALIZACIJE</b>	<b>INDIKATOR USPJEHA</b>
	<i>Kontinuirano i cjelovito informisanje javnosti i javna prezentacija projekata u kulturi</i>	Priprema informacija, izvještaja, priloga za web portale, štampane i elektronske medije o realizovanim programskim sadržajima i aktivnostima	Ministarstvo kulture, nacionalne ustanove kulture, opštine i opštinske ustanove kulture	Kontinuirano	Broj objava i realizovanih programa i medijski izvještaji
	<i>Organizovanje posjeta muzejima,</i>	Zaključivanje kratkoročnih sporazuma	Ministarstvo kulture, javne ustanove kulture,	Kontinuirano	Broj potpisanih sporazum

<b>Promocija i popularizacija kulture</b>	<i>galerijama, festivalima i manifestacijama i ostalim kulturnim dešavanjima</i>		manifestacije i festivali od posebog značaja, Ministarstvo prosvjete i sporta, javne ustanove iz oblasti obrazovanja, turističke organizacije		
	<i>Ažuriranje web portala</i>	Izrada podataka za ažurno izvještavanje javnosti o kulturno-umjetničkim programima i aktivnostima	Ministarstvo kulture, nacionalne ustanove kulture, manifestacije i festivali od posebog značaja	Kontinuirano	Broj postavljenih podataka
	<i>Izrada promo materijala u analognoj formi</i>	Štampanje kataloga, brošura, informatora	Ministarstvo kulture, javne ustanove, manifestacije i festivali od posebog značaja	Kontinuirano	Broj i vrsta publikacija
	<i>Dostupnost kulturnih sadržaja licima sa invaliditetom</i>	Obezbjedivanje pristupa OSI nacionalnim ustanovama kulture i kulturno-umjetničkim programima	Ministarstvo kulture, nacionalne ustanove kulture, manifestacije i festivali od posebnog značaja	Kontinuirano	Broj prilagođenih objekata
<b>CILJ 8. DECENTRALIZACIJA UPRAVLJANJA I FINANSIRANJA</b>					
<b>PRIORITET</b>	<b>MJERA</b>	<b>AKTIVNOST</b>	<b>NADLEŽNI ORGAN</b>	<b>ROK REALIZACIJE</b>	<b>INDIKATOR USPJEHA</b>
<b>Poboljšanje kvaliteta kulturnih</b>	<i>Poboljšanje infrastrukture</i>	Ulaganja u infrastrukturu u opštinama	Ministarstvo kulture, opštine	Kontinuirano	Izvještaji o realizaciji aktivnosti

sadržaja na lokalnom nivou	<i>Evaluacija opštinskih programa razvoja kulture na godišnjem nivou</i>	Implementacija opštinskih programa razvoja kulture na godišnjem nivou	Ministarstvo kulture, opštine i opštinske javne ustanove	IV kvartal	Usvojeni izvještaji
<b>CILJ 9 MEĐUNARODNA SARADNJA</b>					
<b>PRIORITET</b>	<b>MJERA</b>	<b>AKTIVNOST</b>	<b>NADLEŽNI ORGAN</b>	<b>ROK REALIZACIJE</b>	<b>INDIKATOR USPJEHA</b>
<b>Bilateralna i multilateralna saradnja</b>	<i>Razvijanje unaprjeđenje bilateralne multilateralne saradnja</i>	Potpisivanje bilateralnih i multilateralnih sporazuma i protokola o saradnji u oblasti kulture	Ministarstvo kulture, Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija	Kontinuirano	Broj potpisanih sporazuma i programa
<b>Institucionalna saradnja</b>	<i>Utvrđivanje konkretnih programa dugoročne saradnje zemljama kojima potpisani bilateralni sporazumi</i>	Potpisani protokoli i programi saradnje	Ministarstvo kulture, nacionalne ustanove kulture	Kontinuirano	Broj potpisanih protokola i programa
	<i>Podsticanje učešća referentnih crnogorskih stvaralaca stručnjaka kulturi</i>	Sufinansiranje učešća	Ministarstvo kulture, javne ustanove kulture	Kontinuirano	Evaluacioni izvještaji

	<i>međunarodnim projektima</i>				
<b>Realizacija međunarodnih projekata i inicijativa</b>	<i>Saradnja sa UNESCO</i>	Izrada Nominacionog dosijea Istorijskog jezgra Cetinja za Listu svjetske baštine UNESCO	Ministarstvo kulture, Ministarstvo održivog razvoja i turizma, Prijestonica Cetinje i Međuresorska Radna grupa	Kontinuirano	Urađen I Nacrt
		Međudržavni projekat nominacije stećaka iz Crne Gore, Hrvatske, Srbije i Bosne i Hercegovine na Listu svjetske baštine UNESCO	Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturnih dobara, Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore,	Kontinuirano	Pripremljen Nacrt Nominacionog dosijea
	<i>Saradnja sa Savjetom Evrope i Evropskom unijom</i>	Manifestacija „Dani evropske baštine“ (SE)	Ministarstvo kulture i ustanove kulture	III kvartal	Održana manifestacija
		Implementacija Ljubljana Proces II	Ministarstvo kulture	Kontinuirano	Broj pripremljenih PRA, Fizibiliti studija i Biznis planova
		Podrška projektu Savjeta Evrope „Kulturne rute,,	Ministarstvo kulture	Kontinuirano	Učešće na sastancima
		Potpisani ugovori o saradnji i realizaciji programa	Ministarstvo kulture javne ustanove i druge institucije	Kontinuirano	Izvještaj o realizaciji

		Učešće u Programu „Kultura 2007-2013“ - Broj prijavljenih programa i projekata iz Crne Gore	Ministarstvo kulture i Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija, javne ustanove i druge institucije	Kontinuirano	Broj odobrenih programa i projekata
		Učešće u Programu Evropa za građane - Broj prijavljenih programa i projekata iz Crne Gore	Ministarstvo kulture i Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija, javne ustanove i druge institucije	Kontinuirano	Broj odobrenih programa i projekata
		Pristupanje programu „Eurimages“	Ministarstvo kulture i Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija	IV kvartal	Potpisan sporazum
	<i>Ostale inicijative</i>	Savjet ministara kulture Jugoistočne Evrope	Ministarstvo kulture	Kontinuirano	Realizacija aktivnosti predviđenih inicijativom
<b>10. MONITORING I EVALUACIJA</b>					
<b>PRIORITET</b>	<b>MJERA</b>	<b>AKTIVNOST</b>	<b>NADLEŽNI ORGAN</b>	<b>ROK REALIZACIJE</b>	<b>INDIKATOR USPJEHA</b>
<b>Promocija značaja i</b>	<i>Implementacija Nacionalnog</i>	Priprema Izvještaja o implementaciji Nacionalnog	Ministarstvo kulture	IV kvartal	Usvojen Izvještaj

<b>efekata Nacionalnog programa</b>	<i>programa</i>	programa			
	<i>Akcioni plan za 2013. godinu</i>	Priprema Akcionog plana za implementaciju Nacionalnog programa u 2014. godini	Ministarstvo kulture	IV kvartal	Usvojen Akcioni plan za 2014.godinu